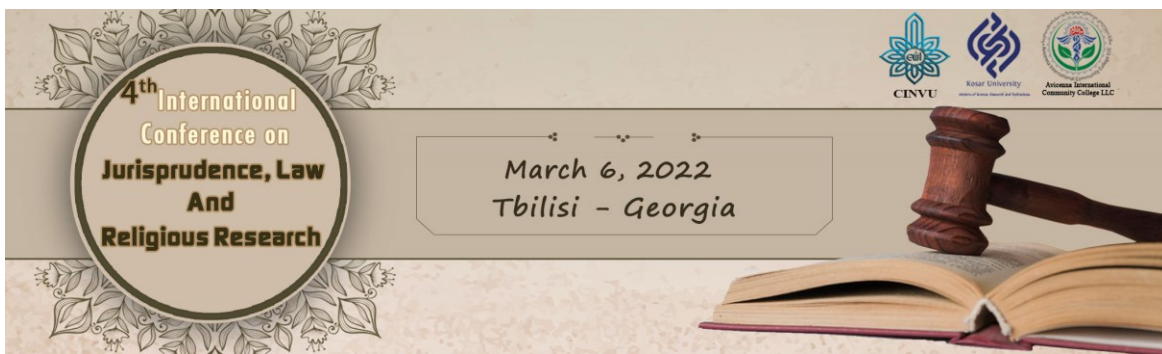

جریان حد سرقت در رایانه‌ای از دیدگاه مذاهب پنج‌گانه با رویکرد تطبیقی

زینب گیلانی

دانش آموخته دکتری فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشگاه مذاهب اسلامی تهران

چکیده

سرقت رایانه‌ای از جمله مهم‌ترین جرایم رایانه‌ای علیه اموال و مالکیت به شمار می‌رود. این جرم هرروزه شکل و قالبی متفاوت و جدید به خود می‌گیرد و حجم زیادی از کاربران رایانه را درگیر می‌کند. جرم سرقت رایانه‌ای از سه عنصر قانونی، مادی و معنوی تشکیل می‌شود. این مقاله که با روش توصیفی تحلیلی و بر مبنای اطلاعات کتابخانه‌ای گردآوری شده است درصدد تبیین امکان جریان حد سرقت در سرقت رایانه‌ای از نگاه مذاهب پنج‌گانه اسلام است. برای این منظور، دانستن شرایط اجرای حد سرقت لازم و ضروری است. این شرایط بین هشت تا بیست و پنج شرط شمارش شده است. اهل سنت شرایط اجرای حد سرقت را در سه عنوان شرایط سارق، شرایط مال مورد سرقت و شرایط مکان سرقت مطرح کرده‌اند. سرقت رایانه‌ای، نیاز به تخصص ویژه‌ای دارد و سارقان رایانه‌ای با انگیزه‌های مختلفی از جمله: کسب منفعت مالی، تفریح و نیل به اهداف سیاسی دست به چنین عملی می‌زنند. در قانون جرایم رایانه‌ای، سرقت رایانه‌ای به معنای ربودن غیرمجاز اطلاعات و داده‌های دیگران تعریف شده است. با توجه به نظر کارشناسان این رشته و قوانین ملی و بین‌المللی، موضوع سرقت رایانه‌ای را می‌توان اطلاعات، مال و خدمات دانست. تمام شرایط حد سرقت، در سرقت رایانه‌ای نیز می‌تواند وجود داشته باشد؛ هرچند در مورد احراز مال بودن اطلاعات و داده‌های رایانه‌ای و به دنبال آن حرز و اخراج از حرز، اختلاف نظر وجود دارد. با فراهم آمدن شرایط اجرای حد سرقت در سرقت رایانه‌ای، حد در آن جاری می‌شود.

کلید واژگان: سرقت، سرقت رایانه‌ای، حرز، اخراج